

El paper dels Ajuntaments en la conservació de la fauna protegida del medi urbà

Aspectes i eines a considerar

Als pobles i a les ciutats trobem gran quantitat d'espècies animals protegides per la llei. Destaquen els ocells (oreneta, cuablanca i vulgar, falciot negre, ballester, gralla, xoriguer comú, falcó pelegrí, òliba i mussol comú) i els ratpenats, entre molts altres grups taxonòmics. **Són, majoritàriament, espècies insectívores i per tant, la seva presència és imprescindible en el control dels insectes presents en una localitat.**

La Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat du a terme actuacions per a fer compatibles la conservació d'espècies animals protegides dins l'entorn urbà amb les activitats humanes, sobretot, les urbanístiques. En aquesta matèria els Ajuntaments juguen un paper molt important.

Accions humanes que tenen un efecte directe i perjudicial sobre les espècies protegides

- Rehabilitació, instal·lant una bastida, de mitgeres i façanes amb forats de ventilació.
- Rehabilitació de façanes o enderroc de cases amb nuclis reproductors d'oreneta cuablanca.
- Tancament de forats estructurals de façanes o mitgeres per impedir l'accés dels coloms.
- Tancament de celoberts amb accessos a patis interior amb nius d'oreneta vulgar.
- Noves construccions d'edificis que suposen la inhabilitació de les mitgeres adjacents.
- Enderroc de construccions amb estructures aptes per a la nidificació o el refugi.
- Cobriment de mitgeres on hi havia envà pluvial amb forats de ventilació.
- Realització de grafitis en mitgeres amb forats de ventilació.
- Instal·lació de cartells publicitaris en mitgeres que tapen o inhabiliten forats de ventilació.

Mesures a adoptar per a minimitzar els danys a les espècies del medi urbà protegides

- Tenir en compte els períodes d'estada i nidificació de les espècies abans d'autoritzar una obra de rehabilitació en una mitgera o façana o una nova construcció que es realitzi al costat d'una mitgera amb forats de ventilació.
 - a. Teniu a la vostra disposició una *base de dades sobre la localització de llocs de nidificació o refugi d'espècies urbanes protegides de cada municipi* al web www.orenetes.cat/municipis.php. (Aquesta base de dades està en elaboració i per tant es sols indicativa, i al ser feta per voluntaris poden haver municipis dels que no es tinguin dades)
- En períodes d'estada i nidificació, inspeccionar prèviament a la llicència les obres que suposin el tancament o la inhabilitació de forats.
- Informar de la importància de la preservació d'aquestes espècies a promotors i constructors.
- Substituir el tancament de forats per la reducció del diàmetre a una mida que impedeixi l'accés dels coloms però no de les espècies beneficioses (8cm).

Recomanacions o condicions que es poden incloure en les llicències d'obres o futures ordenances o normatives municipals

- Que l'estructura rehabilitada o construïda de nou conservi les característiques preexistents que permetien la reproducció o refugi de fauna protegida evitant així els impediments a la instal·lació futura dels animals a l'edifici.
- Que l'obra incentivi la nidificació o compensi la pèrdua de nius a través de la col·locació de caixes niu, al mateix lloc o a altres llocs propers no conflictius (en les rehabilitacions).
- Que sigui obligatori tancar els forats que comuniquin amb tubs extractors de cuines o calderes, ja que suposen una causa de mortalitat considerable en aquestes espècies

L'aplicació d'aquestes mesures és una eina fonamental per afavorir la biodiversitat en els nuclis urbans i, alhora, per controlar d'una forma eficient i econòmica les poblacions d'insectes als àmbits urbans i periurbans.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural
**Direcció General del Medi Natural
i Biodiversitat**

Per tal d'obtenir informació sobre la biologia i els períodes de nidificació i estada d'aquestes espècies protegides, així com consells tècnics, exposició de casos i d'altres dades d'interès us facilitem les eines que s'esmenten a continuació:

- **L'espai web www.faunaenedificis.cat** del **Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural**. En aquesta pàgina es veuen recollits diversos exemples de gestió de la fauna urbana protegida, així com assessorament tècnic i altra informació d'interès.
- **Triptic informatiu (*Edificis i biodiversitat*)**, editat pel nostre Departament en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i que trobareu en PDF a l'esmentada web. Podeu fer difusió entre els professionals o empreses del sector, tot reeditant-lo amb el nom del vostre ajuntament.
- **Base de dades sobre la localització de llocs de nidificació o refugi d'espècies urbanes protegides de cada municipi**. Aquesta base de dades, en la que podeu seleccionar el vostre municipi, es pot consultar a la pàgina web www.orenetes.cat/municipis.php, que manté l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) en el marc del Projecte Orenetes. A través d'aquesta pàgina web també es pot col·laborar en l'actualització i millora de la base de dades a través de l'aportació d'informació sobre nous punts de nidificació o refugi. Si voleu rebre les dades que es tenen del vostre municipi les podeu sol·licitar a ico@orenetes.cat o al tel. 93 458 78 93.

Per a qualsevol dubte o aclariment ens posem a la vostra disposició. Us recordem que per a qualsevol problema també us podeu adreçar al Cos d'Agents Rurals (tel. 93 561 70 00) o als tècnics de l'Àrea del Medi Natural dels Serveis Territorials (Barcelona: 93 409 20 90, Girona: 872 97 50 00, Lleida: 973 24 66 50, Tarragona: 977 24 15 14, Terres de l'Ebre: 977 70 73 20).